

Vaikutusten ennakoarviointi Järvenpään kaupungin päätöksenteossa

Päätösten vaikutuksia tulee ennakoida, sillä kaupungin tekemät päätökset vaikuttavat suoraan tai välillisesti ihmisiin, ympäristöön, talouteen ja yrityksiin. Ennakoarviointi onnistuu parhaiten, kun se liitetään osaksi valmistelu- ja päätöksentekokäytäntöjä.

Merkkien selitys: V0 = Nykytila, ei tehdä muutoksia V1 = Ensimmäinen muutosvaihtoehto V2 = Toinen muutosvaihtoehto
Vaihtoehdot: Kuntalisä säilyy ennallaan Kuntalisästä luovutaan _____

Päätöksen vaikutus

Päätös: Järvenpään kaupunki luopuu yksityisen hoidon tuen kuntalisästä

Arvioinnin tekijä(t): Mia Wahlsten, varhaiskasvatuksen erityisasiantuntija; Lea Myllyniemi, varhaiskasvatuksen palvelupäällikkö; Kirsi Pietikäinen, päiväkodin johtaja, vs. Satu Jernberg-Koskela

Päivämäärä: 4.2.2026

Strategiavaikutukset			
Merkittävien päätösten osalta tehdään arviointi siitä, miten asia/päätös vaikuttaa Järvenpään strategian toteutumiseen. Vaikutuksia arvioidaan pitkällä aikavälillä. Järvenpään strategia: https://www.jarvenpaa.fi/kaupunki-ja-paatokseteko/jarvenpaastrategia-2030			
Strateginen päämäärä	Vaihtoehdot	Tukee + / ei tue - / ei vaikutusta 0	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>J1 Kukoistava kaupunki</i>	V0:	0	

	V1:	0	
<i>J2 Kasvun paikka ihmisille ja yrityksille</i>	V0:	0	Kunnan vapaaehtoisesti maksama kuntalisä parantaa perhepäivähoitajien ammatinharjoittamisen toimintaedellytyksiä lakisääteiseen tasoon verrattuna.
	V1:	- -	Kuntalisästä luopuminen laskee hoitajalle maksettavan korvauksen määrän lakisääteiselle tasolle. Muutos voi johtaa siihen, että perhepäivähoitajat joutuvat nostamaan palvelunsa hintaa ja täten perheen kulut kasvaisivat. Hinnannousu voi myös johtaa siihen, että perheet hakeutuvat kunnalliseen/yksityiseen päiväkotiin. Kuntalisän lakkauttaminen voi siis vaikuttaa kielteisesti yksityisten perhepäivähoitajien edellytyksiin jatkaa työtään.
<i>J3 Yksilöllinen huomioiminen</i>	V0:	+ -	Yksityinen hoitomuoto on osalle lapsista erityisen hyvä pienen ryhmäkoon ja kodinomaisuuden vuoksi. Yksityisessä perhepäivähoidossa olevien lasten yhdenvertaisten oikeuksien toteutumisessa vasun perusteiden mukaiseen varhaiskasvatukseen voi esiintyä eroavaisuuksia verrattuna kunnalliseen tai palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen.
	V1:	- + +	Kaikkien perheiden toiveita ei voida ottaa huomioon, jos seurauksena on siirtymistä hoitomuodosta toiseen. Lasten mahdollinen siirtyminen kunnalliseen tai palvelusetelillä järjestettyyn varhaiskasvatukseen lisäisi vasun perusteiden mukaista varhaiskasvatusta ja tukee yhdenvertaisia lähtökohtia. Asiakasmaksujen yhdenmukaisuus toteutuu kuntalaisten välillä paremmin. Varahoito esim. loma-aikoina on kunnan puolesta systemaattista ja asiakkaiden suuntaan yhdenmukaista.
<i>H1 Onnistumisia ja iloa mahdollistava työyhteisö</i>	V0:	-	Yksityiset perhepäivähoitajat eivät kuulu kunnallisten hoitajien ”verkostoon”. Kaupungin tarjoamat koulutukset, yhteisöohjautuva työskentelytapa ja valmentava johtajuus näkyvät vain kaupungin toiminnassa.

	V1:	+	Lasten mahdollisesti siirtyessä kunnalliseen tai palvelusetelillä järjestettävään varhaiskasvatukseen voidaan paremmin taata kasvatushenkilöstön osaaminen ja koulutustausta.
<i>T1 Vastuullisuus ratkaisuiissa</i>	V0:	+	Kuntalaisten mahdollisuudet erilaisiin vaihtoehtoihin mahdollistuvat paremmin.
		-	Yksityisen hoidon tuen kuntalisä on kunnalle taloudellinen satsaus. Yksityisen perhepäivähoidon valvonta vie hieman enemmän resursseja kuin muut muodot.
	V1:	+	Mikäli muutoksen seurauksena lapset siirtyisivät kunnalliseen tai palvelusetelillä järjestettävään varhaiskasvatukseen toiminnan säännöllinen valvonta on paremmin mahdollista.
		+	Yhdenmukaisuus toteutuu asiakasmaksuissa, jolloin perheen maksussa huomioidaan yhdenvertaisesti perhekoko ja perheen tulot.
<i>P1 Viisas ja oikea-aikainen toiminta</i>	V0:	+	Erilaisten mahdollisuuksien tuominen perheille hoitojärjestelyihin mahdollistaa erilaisten tarpeiden huomioimisen.
	V1:	+	Päätöksentekoa pyritään tekemään oikea-aikaisesti. Mikäli kuntalisän poiston vaikutuksesta perheet hakeutuisivat kunnalliseen varhaiskasvatukseen, on perheille mahdollisuus ja aikaa hakeutua palvelun piiriin. Myös viestintä on mietittävä tarkoin.

Merkkien selitykset

++ Merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus

- Lyhytaikainen kielteinen vaikutus

+ Lyhytaikainen myönteinen vaikutus

-- Merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus

0 Neutraali vaikutus

Vaikutukset ihmisiin (Päätösten vaikutukset eri ihmisryhmiin, esimerkiksi sukupuolen, iän, asuinpaikan, kielen, kulttuuritaustan, tulojen, koulutuksen, ammatti- ja työmarkkina-aseman tai erityisryhmän tms. mukaan.)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Palvelujen saatavuuteen ja laatuun</i>	V0:	+	Erilaisten mahdollisuuksien tuominen perheille hoitojärjestelyihin mahdollistaa erilaisten tarpeiden huomioimisen.
		-	Yksityisen perhepäivähoidon tasalaatuisuutta ei pystytä seuraamaan kuten kunnallisen palvelun / palvelusetelillä toteutettua toimintaa.
	V1:	+	Lasten opinpolku esiopetukseen ja siitä perusopetukseen toteutuu suunnitelmallisemmin, jolloin lapset tutustuvat hyvissä ajoin tuleviin kavereihin ja kasvatus- ja opetushenkilöstöön sekä tiloihin.
<i>Terveysten ja hyvinvointiin</i>	V0:	-	Toiminnan valvonta on nykymuodossa haastavampaa esimerkiksi lääkkeenantokoulutuksen osalta.
	V1:	+	Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa riittävä osa henkilöstöstä on käynyt lääkkeenantokoulutuksen. Turvallisuuteen liittyvä varautuminen ja riskienhallinta on systemaattista ja valvottua.
<i>Osallistumiseen (osallistuminen päätöksiin ja vaikuttaminen, tiedonsaanti jne.)</i>	V0:		
	V1:		
<i>Väestöryhmien toimeentulo (työllisyys, talous, varallisuus jne.)</i>	V0:	+	Nykymuodossa osa yksityisten perhepäivähoitajien palkasta muodostuu yksityisen hoidon tuen kuntalisästä.
	V1:	-	Lisän poistuessa Kela maksaisi hoitajalle vain lakisääteisen osuuden ja täten tuesta luopumisen suora vaikutus on hoitajalle maksettavan korvauksen pieneneminen. Kuntalisän lakkauttaminen vaikuttaa asiakasmaksun suuruuteen ja sen myötä se voi vaikuttaa päätökseen siirtää lapsi kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Perhepäivähoitajien edellytykset jatkaa

			työssään heikentyvät tällöin nykyisenlaisena. Varhaiskasvatusalan työllisyystilanne on kuitenkin hyvä.
Vaikutukset lapsiin ja nuoriin. HUOM!	V0:		
	V1:		
Liite 1. Lapsivaikutusten ennakoarviointi			
Vaikutukset muihin ikäryhmiin (työikäiset, vanhukset)	V0:		
	V1:		

Johtopäätös ja perustelut:

Päätöksellä voi olla myös positiivisia vaikutuksia lapsiin. Muutos takaisi paremmin heidän oikeutensa tasalaatuiseen varhaiskasvatukseen. Perheiden yhdenmukaisen asiakasmaksu mahdollistuisi lasten siirtyessä kunnalliseen varhaiskasvatukseen. Mahdolliset negatiiviset vaikutukset kolmen yksityisen perhepäivähoitajan työhön ovat laajuudeltaan suuret yksilötasolla.

Vaikutukset ympäristöön ja ilmastoon (Vaikutukset, jotka aiheutuvat luonnonvarojen ja energian käytöstä ja niihin liittyvistä päästöjen ja jätteiden määrästä, kulutuskäyttäytymisen muutoksesta tai toimintojen sijoittumisesta ja niihin liittyvistä liikkumis- ja liikenneratkaisuista.)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Elinympäristöön ja viihtyvyyteen (työ- ja asumisolot, liikenne- ja liikkumismahdollisuudet, esimerkiksi melu, ilman epäpuhtaus, onnettomuusriski jne.)	V0:		
	V1:		
	V2:		

<i>Maaperään, luonnon monimuotoisuuteen ja ilmastoon</i>	V0:		
	V1:		
<i>Maisemaan, kaupunkikuvaan, kulttuuriperintöön</i>	V0:		
	V1:		

Vaikutukset kunnan henkilöstöön ja talouteen			
	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
<i>Kunnan henkilöstöön (asema, määrä, osallistuminen, työllistyminen)</i>	V0:	-	Erilaisten toimien valvonta vie resurssia.
	V1:		
<i>Kunnan talouteen (menoihin, tuloihin, investointeihin, velkaantumiseen jne.)</i>	V0:	-	Yksityisen hoidon tuen kuntalisästä luopuminen on yksi talouden sopeuttamisen toimenpide. Mikäli lisästä ei luovuta tulee säästö etsiä muualta opetuksen ja kasvatuksen palvelualueelta.
	V1:	+	Kuntalisästä luopuminen tuo pysyvän säästön kunnalle.
<i>Tuloksellisuuteen ja tuottavuuteen</i>	V0:		
	V1:		

Vaikutukset yrityksiin (Vaikutukset, jotka aiheutuvat esimerkiksi julkisista hankinnoista, asunto- ja kaavoituspolitiikasta, liikennetkaisuista tai kunnan talouspolitiikasta.)

	Vaihtoehdot	Merkki	Vaikutuksen kuvaus lyhyesti
Yritystoiminnan edellytyksiin (yritysten toiminta, niiden välinen kilpailu ja kansainvälinen kilpailukyky, markkinoiden toimivuus sekä julkiset hankinnat)	V0:	0	Mahdollistaa ammatinharjoittamisen lakisääteistä tilannetta paremmin.
	V1:	-	Kuntalisän lakkauttaminen voi vaikuttaa kielteisesti yksityisten perhepäivähoitajien edellytyksiin jatkaa työtään
Työllisyysvaikutukset (työpaikkojen muodostuminen ja työvoiman saatavuus)	V0:	0	
	V1:	- +	Kuntalisän lakkauttaminen voi vaikuttaa kielteisesti yksityisten perhepäivähoitajien edellytyksiin jatkaa työtään. Osa heistä voi kuitenkin olla kiinnostunut hakeutumaan muihin alan työtehtäviin. Alan yleiset työllistymismahdollisuudet ovat hyvät.